

MAD

Første del a) - Tekstdiktat

Hvert tekststykke dikteres to gange, og alle tegn dikteres også.

Kost drejer sig meget om **identitet** / , / og for en **teenager** / er det ikke **altid** / **lige** smart at **sidde** / og **gnave** i en **gulerod** / . /

I **dag** er der / meget **fokus** på **kost** / , / men **man** skal huske / , / at der er meget stor **forskel** på / , / hvad der er god **ernæring** / , / og **hvad** man skal passe på / , / for at **undgå** / at udvikle **mangelsygdomme** / . /

Første del b) - Indsætningsdiktat

Hvert tekststykke dikteres to gange, tegnsætning dikteres ikke.

Kroppen har brug for **næring** / - både mineraler, vitaminer og **proteiner**.

Desværre kan der gå sport i at spise så lidt som muligt. / Man skal jo helst ligne modellerne i **dokumentaren** ” De smukke piger”.

Endda selv om / man i **programmet** præsenteres / for bagsiden af **medaljen** - at god mad, fester og alkohol pludselig ikke kan **kombineres** med modelkarrieren.

Når det **handler** om at leve sundt, / er mad et **uundgåeligt** tema – også for mange unge. /

Dette skyldes **givetvis**, at der i medie billedet / og samfundet **generelt** / er et enormt fokus på sundhed, og **herunder** sund mad, som de unge **forholder** sig til. Nogle gør måske **modstand**, men mange forsøger **tilsyneladende** / i en eller anden grad at leve sundt - **blandt andet** ved at spise sundt. / Hvad det er at spise eller leve sundt, / er **til gengæld** ikke entydigt.

Danske unge udsættes for **mødrenes** slanke kure ved aftenbordet, / og deres madpakker **proppes** med gulerødder og proteinbarer. / Dagligt slæbes de med til hyggelige og **strabadserende** powerwalks med mor eller til fitness, hvor far prøver / at få genskabt sin **slunkne** sixpack.

Når man taler med vennerne, skal man helst kunne **referere** til masser af træning, gerne boldsport, men også fitnesscentret er blevet et **yndet opholdssted** efter skoletid.

Squats, lounges og ”planken” er blevet en del af det fælles **ordforråd**, og resultaterne **sammenlignes** både i antal og med vellignende billeder på Instagram.

RIGTIG FORM

Skriv den rigtige form af ordet der står i parentes.

Søvnekspert Mikael Rasmussen siger, at det er (kende) **kendt** viden, at vores kostvalg er (påvirke) **påvirket** af vores søvn:

”Derudover er der masser af (undersøgelse) **undersøgelser**, der viser, at teenagere får for lidt søvn. Får man mindre end den (anbefale) **anbefalede** mængde på 8-9 timer, er det (forbinde) **forbundet** med risikoadfærd.

De (ryge) **ryger** mere og spiser mere uhensigtsmæssigt. Man (have) **har** ikke overskud til at leve sundt, og man har tendens til at tage de (hurtig) **hurtige** kalorier. Det er (nem) **nemmere** at spise fastfood og drikke cola end at få lavet ordentlig mad.

Jo mere vi får sovet, jo mere overskud har vi til at afvise de usunde ting,” (forklare) **forklarer** søvneksperter, der underviser i firmaet Center for Stress og Trivsel, som blandt andet tilbyder stresskurser til (virksomhed) **virksomheder**.

SÆT KOMMA

1. Rawfood, stenaldermad og ayurveda er nye trends, der er dukket op på det danske madmarked de seneste år.
2. Pludselig er det smart at lægge billeder ud fra det sidste restaurantbesøg.
3. Unge driller vennerne på Snapchat med den lækre sushi, de skal til at sætte tænderne i.
4. Ved køkkenbordet lægges iPad'en klar, og der streames smarte instruktioner, hvor flotte og hotte kokke producerer den perfekte menu.
5. Der er masser af farverige og inspirerende anvisninger, som er lette at følge, og man undgår de kedelige opskrifter.

ORDKLASSER

	adverbium / biord	pronomen / stedord	præposition / forholdsord	adjektiv / tillægsord	verbum / udsagnsord	konjunktion / bindeord
Danskerne <u>elsker</u> mad.					x	
1. <u>De</u> unge vil gerne have billig fastfood.		x				
2. Der er <u>nye</u> trends som rawfood og stenaldermad.				x		
3. Grøntsager <u>og</u> frugt skal være en stor del af maden.						x
4. Morgenmad er dagens vigtigste måltid, siger <u>mange</u> .				x		
5. Men <u>først</u> og fremmest skal maden smage godt.						x

KEND DIN GRAMMATIK

På hver linje er der ét ord, der grammatisk adskiller sig fra de andre.

Sæt kryds ud for ordet.

☐ tør	☒ mør	☐ hør	☐ kør
☒ temmelig	☐ væmmelig	☐ hemmelig	☐ taknemmelig
☐ min	☐ din	☐ sin	☒ fin
☐ fyr	☐ tyr	☒ byer	☐ nyre
☒ mile	☐ hvile	☐ file	☐ ile

RET EN TEKST

Teenagere spiser per **definition** usundt og **uregelmæssigt**, men de er ikke **decideret** fejlnærede. De spiser **generelt** meget sukker, men **får** også en hel del mineraler, vitaminer og kostfibre. Det virker nærmest, som om det er en livsfase, de skal **igennem**.

De **retter** ind igen kostmæssigt, når de bliver lidt **ældre**.

Så hvis teenageværelset er **svøbt** i slikpapir, henslængte **sodavandsflasker** og tømte pizzabakker, kan man trøste sig med, at det er en **overgangsfase**.

VEJLEDNING TIL DIKTATEN

Eleverne har 60 minutter til diktaten.

Læreren dikterer første del af opgaven.

Efter tekstdiktaten og indsætningsdiktaten må der anvendes ordbøger til opgaven -

Retskrivningsordbogen eller ordbogen.dk.

Når noget rettes, skal hele ordet streges over. Bagefter skal hele det nye ord skrives oven over det ord, som er streget.

HVORDAN RETTER MAN OPGAVERNE

Diktaten består af 80 opgaver, der kan give 80 point i alt.

Du kan vælge at lade eleven selv få en kopi af rettearket og rette sin egen eller sidemandens opgave, eller du kan indskrive resultaterne for op til 10 elever på arket.

Når der tælles point, giver en korrekt opgave 1 point.

Hvis eleven skriver et sammensat ord i to ord, tæller det som fejl, og der gives 0 point for ordet. Hvis to prøveord er sammenskrevet til et ord, regnes selve sammenskrivningen for en fejl; det vil sige, at der gives 1 point for de to prøveord - forudsat at der ikke er flere fejl i disse ord. Er der andre fejl gives 0 point.

I kommaopgaven skal eleven være konsekvent i forhold det komma, der er valgt.

Kommaerne i parentes gælder kun for startkommaet (det grammatiske).

Når du retter kommaopgaven, kan du følge denne vejledning. Hvis der er sat X ved startkomma:

1. Rawfood, trends,	2. (intet komma)	3. sushi,
4. klar, instruktioner,	5. anvisninger, følge,	

Hvis ikke X ved startkomma - så kryds ved dette:

1. Rawfood,	2. (intet komma)	3. sushi,
4. klar,	5. følge,	

Hver sætning med rigtig kommatering giver 1 point.

Karakteren udregnes efter denne skala:

antal rigtige	karakter
75-80	12
65-74	10
55-64	7
40-54	4
25-39	02
0-24	00
0	-3

RETTEARK

opgave	korrekt	elevnummer									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
tekstdiktat											
1	identitet										
2	teenager										
3	altid										
4	lige										
5	sidde										
6	gnave										
7	gulerod										
8	I dag										
9	fokus										
10	ernæring										
11	kost										
12	man										
13	forskel										
14	hvad										
15	undgå										
16	mangelsygdomme										
indsætningsdiktat											
17	næring										
18	proteiner										
19	Desværre										
20	dokumentaren										
21	Endda										
22	programmet										
23	medaljen										
24	kombineres										
25	handler										
26	uundgåeligt										
27	givetvis										
28	generelt										
29	herunder										
30	forholder										
31	modstand										
32	tilsyneladende										
33	blandt andet /bl.a.										
34	til gengæld										
35	mødrenes										
36	proppes										
37	strabadserende										
38	slunkne										
39	referere										
40	yndet										
41	opholdssted										
42	ordforråd										
43	sammenlignes										

Opgaveeksempler - må ikke bruges i undervisning

rigtig form															
44	kendt														
45	påvirket														
46	undersøgelser														
47	anbefalede														
48	forbundet														
49	ryger														
50	har														
51	hurtige														
52	nemmere														
53	forklarer														
54	virksomheder														
sæt komma															
55	Rawfood,(trends,)														
56	intet komma														
57	sushi,														
58	klar, (instruktioner,)														
59	(anvisninger,) følge,														
ordklasser															
60	stedord/pronomen														
61	adjektiv/tillægsord														
62	konjunktion/bindeord														
63	adjektiv/tillægsord														
64	adverbium/biord														
grammatik															
65	mør														
66	temmelig														
67	fin														
68	byer														
69	mile														
ret en tekst															
70	definition														
71	uregelmæssigt														
72	decideret														
73	generelt														
74	får														
75	igennem														
76	retter														
77	ældre														
78	svøbt														
79	sodavandsflasker														
80	overgangsfase														
antal fejl															
antal rigtige															
karakter															

Opgaveeksempler - må ikke bruges i undervisning